

BROSZURA DO DRUKU

Święty Gabriel Archanioł

Życie, modlitwa, nowenna i pielgrzymka

Wspomnienie: 29 września

Saintspedia · saintspedia.com

W SKRÓCIE

Święty Gabriel Archanioł

Archanioł, posłaniec Boga, który zwiastuje Maryi Pannie narodziny Jezusa.

Wspomnienie	29 września
Kanonizacja	kult niepamiętny (anioł, nigdy nie kanonizowany)
Patronat	telekomunikacja, posłańcy, listonosze

W tej broszurze

Życie

Modlitwa do świętego Gabriela Archanioła

Nowenna do świętego Gabriela Archanioła

Bazylika Zwiastowania w Nazarecie

Źródła i autorzy ilustracji

Broszura przygotowana przez Saintspedia, katalog świętych Kościoła katolickiego: żywoty świętych, modlitwy, nowenny i miejsca pielgrzymek, na stronie saintspedia.com. Teksty opracowane przez Saintspedia, z wyjątkiem oznaczonych modlitw tradycyjnych. Modlitwy i nowenny ułożone dla Saintspedia nie są oficjalnymi tekstami liturgicznymi. Broszura bezpłatna, do wydrukowania i udostępniania na użytek osobisty, rodzinny lub parafialny; prosimy jej nie sprzedawać.

ŻYCIE

Święty Gabriel Archanioł

Święty Gabriel jest jednym z trzech archaniołów wymienionych w Biblii z imienia, obok świętego Michała i świętego Rafała. Jego hebrajskie imię, Gawri'el, oznacza „Bóg jest moją mocą" albo „moc Boża". Posłaniec wielkich zapowiedzi, wyjaśnia swoje widzenia prorokowi Danielowi, zapowiada Zachariaszowi narodziny Jana Chrzciciela, a przede wszystkim pozdrawia Maryję Pannę w Nazarecie, by oznajmić Jej, że zostanie Matką Syna Bożego. Jego święto obchodzimy 29 września razem z dwoma pozostałymi archaniołami.

Kim jest święty Gabriel?

Święty Gabriel nie jest człowiekiem, który po śmierci został świętym, ale aniołem: według wiary chrześcijańskiej istotą czysto duchową, pozostającą na służbie Boga. Nie ma więc daty urodzenia, ziemskiego życiorysu ani kanonizacji. Jego kult jest niepamiętny. Biblia nie nadaje mu wprost tytułu archanioła, ale tradycja chrześcijańska zalicza go do aniołów najwyższej rangi, tych, którzy stoją przed Bogiem.

Jego misję można streścić jednym słowem: zwiastować. Tam, gdzie Michał walczy, a Rafał uzdrawia, Gabriel przynosi ludziom słowo Boże w przełomowych chwilach historii zbawienia. Dlatego niemal zawsze przedstawia się go jako posłańca, z lilią albo laską w dłoni, czasem z wstęgą, na której zapisano słowa pozdrowienia skierowanego do Maryi.

Kluczowe daty

- **Księga Daniela (II wiek przed Chrystusem)**: Gabriel wyjaśnia prorokowi jego widzenia (Dn 8 i 9).

- **Krótko przed narodzinami Jezusa**: Zapowiedź dla Zachariasza w świątyni jerozolimskiej (Łk 1, 5-25).
- **Sześć miesięcy później**: Zwiastowanie Maryi w Nazarecie (Łk 1, 26-38).
- **1921**: Benedykt XV wpisuje święto świętego Gabriela do kalendarza powszechnego, 24 marca, w wigilię Zwiastowania.
- **1951**: Pius XII ogłasza go patronem telekomunikacji.
- **1969**: Kalendarz rzymski łączy Michała, Gabriela i Rafała w jedno święto, 29 września.

Gabriel w Biblii

U proroka Daniela

Gabriel pojawia się po raz pierwszy w Księdze Daniela. Jakiś głos poleca mu wyjaśnić prorokowi widzenie (Dn 8, 16). Później, gdy Daniel modli się i wyznaje winy swojego ludu, Gabriel, którego prorok widział już wcześniej w widzeniu, przychodzi do niego w porze wieczornej ofiary, aby dać mu zrozumienie proroctwa o siedemdziesięciu tygodniach (Dn 9, 21-27). Już tutaj jest tym, który czyni zrozumiałym Boży zamysł.

Zapowiedź dla Zachariasza

W Ewangelii według świętego Łukasza Gabriel ukazuje się kapłanowi Zachariaszowi w przybytku świątyni jerozolimskiej, po prawej stronie ołtarza kadzenia. Zapowiada mu, że jego żona Elżbieta, w podeszłym wieku i niepłodna, urodzi mu syna, któremu da imię Jan. Zachariasz wątpi, a anioł przedstawia się: mówi, że jest Gabrielem, który stoi przed Bogiem, i że został posłany, aby mu oznajmić tę dobrą nowinę (Łk 1, 19). Ponieważ nie uwierzył, Zachariasz pozostaje niemy aż do narodzin dziecka, przyszłego świętego Jana Chrzciciela.

Zwiastowanie, fresk Fra Angelico w klasztorze San Marco we Florencji (około 1440-1445).

Zwiastowanie Maryi

Sześć miesięcy później Bóg posyła Gabriela do miasta w Galilei zwanego Nazaret, do Dziewicy poślubionej mężowi imieniem Józef, z rodu Dawida. Anioł pozdrawia Ją jako pełną łaski i mówi, że Pan jest z Nią. Zapowiada Jej, że pocznie i porodzi Syna, któremu nada imię Jezus, i że będzie On nazwany Synem Najwyższego. Gdy Maryja pyta, jak to się stanie, skoro nie zna męża, Gabriel odpowiada, że zstąpi na Nią Duch Święty, a moc Najwyższego Ją osłoni. I dodaje, że dla Boga nie ma nic niemożliwego. Maryja odpowiada: „Oto ja służebnica Pańska, niech mi się stanie według słowa twego" (Łk 1, 26-38).

Ten dialog jest sercem wiary chrześcijańskiej: to chwila Wcielenia, w której Syn Boży staje się człowiekiem w łonie Maryi Panny. Słowa Gabriela stały się pierwszą częścią modlitwy „Zdrowaś Maryjo", najczęściej odmawianej

modlitwy maryjnej na świecie, a modlitwa Anioł Pański przypomina codziennie, rano, w południe i wieczorem: „Anioł Pański zwiastował Pannie Maryi".

Bezimienni posłańcy w Ewangelii

Ewangelia wymienia Gabriela z imienia tylko przy tych dwóch okazjach. Niektórzy autorzy chrześcijańscy przypisywali mu inne interwencje aniołów, którzy pozostali bezimienni: anioła, który przemawia we śnie do świętego Józefa, tego, który zwiastuje narodziny Jezusa pasterzom, albo tego, który umacnia Jezusa w Ogrójcu. Są to pobożne hipotezy, a nie twierdzenia Pisma Świętego. Gabriel jest znany także w islamie, pod imieniem Dżibril, jako anioł objawienia.

Święto wspólne z Michałem i Rafałem

Od reformy kalendarza w 1969 roku Kościół łaciński obchodzi tego samego dnia, 29 września, święto trzech archaniołów wymienionych w Biblii z imienia: świętego Michała, który chroni i walczy, świętego Gabriela, który zwiastuje, i świętego Rafała, który uzdrawia i towarzyszy. Wcześniej Gabriel miał własne święto 24 marca, tuż przed Zwiastowaniem Pańskim 25 marca; jest ono nadal obchodzone tam, gdzie zachowuje się kalendarz rzymski z 1962 roku. Kościoły wschodnie czczą go zwłaszcza 26 marca, nazajutrz po Zwiastowaniu.

Dlaczego święty Gabriel jest patronem telekomunikacji?

Ponieważ jest posłańcem w pełnym tego słowa znaczeniu, Gabriel w naturalny sposób został wybrany na patrona tych, którzy przekazują wiadomości. W 1951 roku papież Pius XII ogłosił go patronem telekomunikacji: telefonu, telegrafu, radia i telewizji. Uważa się go także za opiekuna listonoszy,

posłańców i wszystkich, którzy pracują nad obiegiem informacji. Wielu chrześcijan modli się do niego również przed ważną wiadomością, którą trzeba przekazać albo przyjąć, lub o rozeznanie Bożego powołania.

Symbole i przedstawienia w sztuce

W sztuce chrześcijańskiej Gabriel jest przede wszystkim postacią ze sceny Zwiastowania. Przedstawia się go jako młodego, uskrzydlonego, często klęczącego przed Maryją. Trzyma lilię, symbol czystości Dziewicy, czasem laskę posłańca albo gałązkę oliwną. Na niektórych obrazach z jego ust wychodzi wstęga z łacińskimi słowami „Ave gratia plena". Zwiastowania Fra Angelico we Florencji, Simone Martiniego i Leonarda da Vinci w Galerii Uffizi należą do najsłynniejszych obrazów malarstwa zachodniego.

Zwiastowanie Leonarda da Vinci, Galeria Uffizi we Florencji (około 1472-1475).

Gdzie modlić się do świętego Gabriela?

Wielkim miejscem pielgrzymkowym związanym ze świętym Gabrielem jest Bazylika Zwiastowania w Nazarecie, zbudowana nad grotą, w której tradycja umieszcza przyjście anioła do Maryi. Również w Nazarecie prawosławny

kościół Świętego Gabriela, w pobliżu Źródła Maryi, przypomina inną tradycję, według której anioł miał najpierw pozdrowić Maryję przy źródle. Na całym świecie każde odmówienie modlitwy Anioł Pański przywołuje jego orędzie.

Przewodnik pielgrzyma: Bazylika Zwiastowania w Nazarecie.

Modlitwa do świętego Gabriela

Do świętego Gabriela modlimy się, aby przyjąć słowo Boże, rozeznać swoje powołanie, przyjąć dobrą nowinę albo znaleźć właściwe słowa, by ją przekazać. Poznaj modlitwę do świętego Gabriela Archanioła i nowennę do świętego Gabriela, którą rozpoczyna się 20 września.

Modlitwa do świętego Gabriela Archanioła

O tej modlitwie

Najstarszą modlitwą związaną ze świętym Gabrielem jest ta, którą sam przyniósł: anielskie pozdrowienie Maryi, podjęte w modlitwie „Zdrowaś Maryjo". Poniższy tekst, skierowany do Archanioła, jest inspirowany opowiadaniami z Ewangelii według świętego Łukasza. Można go odmawiać samodzielnie albo dodać po nim „Zdrowaś Maryjo".

Modlitwa do świętego Gabriela Archanioła

Święty Gabrielu, posłańcze Boga,
który stoisz przed Panem
i przyniosłeś Maryi najpiękniejszą z nowin,
naucz mnie słuchać słowa Bożego.

Ty, który oświeciłeś proroka Daniela w jego modlitwie,
pomóż mi zrozumieć, czego Bóg ode mnie oczekuje,
gdy moja droga nie jest jasna.

Ty, który przywróciłeś mowę Zachariaszowi po jego zwątpieniu,
ulecz moje wahania i lęki
i otwórz moje usta, abym błogosławił Pana.

Ty, który zapewniłeś Maryję, że dla Boga nie ma nic niemożliwego,
umocnij moją ufność w sytuacjach bez wyjścia
i wyjednaj mi łaskę, abym odpowiedział jak Ona:
oto ja, sługa Pański, niech mi się stanie według Twego słowa.

Czuwaj nad tymi, którzy głoszą Ewangelię,
i nad wszystkimi, którzy przekazują ludziom wiadomości.
Niech ich słowa służą prawdzie i pokojowi.

Święty Gabrielu Archaniele, módl się za nami. Amen.

Anielskie pozdrowienie według Ewangelii

Gabriel pozdrawia Maryję jako pełną łaski i mówi Jej, że Pan jest z Nią (Łk 1, 28). Jego słowa, połączone ze słowami Elżbiety, która nazywa Maryję błogosławioną między niewiastami i błogosławi owoc Jej łona (Łk 1, 42), tworzą pierwszą część modlitwy: „Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą, błogosławionaś Ty między niewiastami i błogosławiony owoc żywota Twojego, Jezus". Odmawiać je z uwagą to przyjąć jako własne orędzie Archanioła.

Kiedy modlić się do świętego Gabriela?

Można się do niego modlić 29 września, w święto archaniołów, oraz 25 marca, w uroczystość Zwiastowania Pańskiego. Wielu modli się do niego o rozeznanie powołania, przed ważną decyzją, w oczekiwaniu na wiadomość albo o właściwe słowa, gdy trzeba przekazać coś trudnego. Osoby pracujące w telekomunikacji, mediach albo na poczcie mogą mu też powierzać swoją pracę.

Aby przygotować się do jego święta, możesz odmawiać nowennę do świętego Gabriela Archanioła od 20 do 28 września i poznać życie świętego Gabriela Archanioła.

Nowenna do świętego Gabriela Archanioła

Ta nowenna jest inspirowana fragmentami Biblii, w których pojawia się archanioł Gabriel. Nie jest to oficjalny tekst liturgiczny. Aby zakończyć ją w wigilię święta archaniołów, rozpocznij ją 20 września; kończy się 28 września. Można ją też odmawiać od 16 do 24 marca, aby dojść do uroczystości Zwiastowania Pańskiego.

Jak odmawiać tę nowennę?

Każdego dnia powierz Bogu swoją intencję, przeczytaj rozważanie, odmów modlitwę dnia, a potem „Zdrowaś Maryjo", której pierwsze słowa są słowami anioła. Proponowany gest pomaga przedłużyć modlitwę w ciągu dnia. Jeśli opuścisz jakiś dzień, po prostu podejmij nowennę tam, gdzie przerwałeś.

Dzień 1: Ten, który stoi przed Bogiem

Gabriel przedstawia się Zachariaszowi jako ten, który stoi przed Bogiem (Łk 1, 19). Zanim stanie się posłańcem, Gabriel jest czcicielem Boga. Można przekazać słowo dopiero wtedy, gdy się go wysłuchało.

Modlitwa: Panie, naucz mnie stawać przed Tobą w ciszy, zanim zacznę mówić i działać.

Gest dnia: Poświęć pięć minut na ciszę przed Bogiem, bez ekranu.

Dzień 2: Zrozumieć widzenie

Gabriel zostaje posłany do Daniela, aby pomóc mu zrozumieć to, co zobaczył. Bóg nie zostawia nas samych wobec tego, co nas przerasta: daje światło temu, kto o nie prosi.

Modlitwa: Panie, oświeć to, czego nie rozumiem w moim życiu, i daj mi cierpliwość, abym czekał na Twoje światło.

Gest dnia: Przeczytaj powoli fragment Biblii i zapisz jedno zdanie, które do ciebie przemawia.

Dzień 3: Wysłuchana modlitwa

Gabriel przychodzi do Daniela w porze wieczornej ofiary, gdy ten się modli (Dn 9, 21). Żadna szczera modlitwa nie ginie. Bóg słyszy, zanim jeszcze skończymy mówić.

Modlitwa: Panie, wierzę, że słyszysz moją modlitwę, nawet gdy nie widzę jeszcze odpowiedzi.

Gest dnia: Wyznacz sobie stałą porę modlitwy wieczorem na cały tydzień.

Dzień 4: Zwątpienie Zachariasza

Zachariasz długo modlił się o dziecko, a gdy przychodzi odpowiedź, już w nią nie wierzy. Gabriel go nie odrzuca: jego milczenie staje się czasem dojrzewania.

Modlitwa: Panie, ulecz moje serce zmęczone czekaniem. Nie pozwól mi zamknąć drzwi przed tym, co przygotowujesz.

Gest dnia: Podejmij na nowo modlitwę porzuconą z powodu zniechęcenia.

Dzień 5: Posłany do Nazaretu

Bóg posyła swojego posłańca do nieznanej wioski, do nieznanej dziewczyny. Wielkie dzieła Boże często zaczynają się w ukryciu zwyczajnego życia.

Modlitwa: Panie, nawiedź mnie w codzienności mojego życia, tam, gdzie nie spodziewam się Ciebie spotkać.

Gest dnia: Wykonaj starannie jakieś zwyczajne zadanie, ofiarując je Bogu.

Dzień 6: Pełna łaski

Pierwsze słowo anioła jest zaproszeniem do radości. Zanim o cokolwiek poprosi, Bóg mówi Maryi, jak bardzo Ją kocha. On także na nas patrzy z życzliwością.

Modlitwa: Panie, daj mi uwierzyć, że jestem przez Ciebie kochany, i przyjąć Twoją radość.

Gest dnia: Odmów powoli różaniec albo jedną dziesiątkę.

Dzień 7: Nie bój się

Maryja jest poruszona, a Gabriel ją uspokaja i mówi, by się nie bała. Te słowa powracają w Biblii nieustannie. Bóg nie przychodzi, by miażdżyć, ale by uwolnić od lęku.

Modlitwa: Święty Gabrielu, powtórz mi, żebym się nie bał tego, co mnie dziś niepokoi.

Gest dnia: Powierz Bogu na piśmie lęk, który najbardziej cię teraz przytłacza.

Dzień 8: Dla Boga nie ma nic niemożliwego

Aby umocnić wiarę Maryi, Gabriel daje Jej znak: Jej krewna Elżbieta, o której mówiono, że jest niepłodna, spodziewa się dziecka. Wiara opiera się na znakach, które Bóg daje w życiu innych.

Modlitwa: Panie, powierzam Ci sytuację, która wydaje mi się niemożliwa. Przymnóż mi wiary.

Gest dnia: Podziękuj Bogu za łaskę, którą otrzymała inna osoba.

Dzień 9: Niech mi się stanie według słowa twego

Misja Gabriela kończy się zgodą Maryi. Anioł odchodzi, a Słowo staje się ciałem. Każda Boża zapowiedź czeka na wolną odpowiedź.

Modlitwa: Święty Gabrielu, pomóż mi jak Maryja mówić Bogu „tak", dziś i każdego dnia. Amen.

Gest dnia: Odmów Anioł Pański i, jeśli to możliwe, weź udział we Mszy Świętej w święto archaniołów.

W każdej chwili możesz też odmówić modlitwę do świętego Gabriela Archanioła i poznać życie świętego Gabriela Archanioła.

PIELGRZYMKA

Bazylika Zwiastowania w Nazarecie

Bazylika Zwiastowania w Nazarecie, w Galilei, wznosi się nad grotą, w której tradycja umieszcza przyjście archanioła Gabriela do Maryi Panny. To jeden z największych kościołów Bliskiego Wschodu i jedno z najważniejszych sanktuariów Ziemi Świętej. Pielgrzymi przybywają tu, aby modlić się w miejscu, w którym według wiary chrześcijańskiej Syn Boży stał się człowiekiem.

Bazylika Zwiastowania w Nazarecie.

Kościół nad grotą Zwiastowania

W czasach Jezusa Nazaret jest małą wioską w Galilei. Pierwsi chrześcijanie bardzo wcześnie zaczynają czcić grotę wykutą w skale, uważaną za część domu Maryi. Powstaje nad nią kościół bizantyjski, a w XII wieku krzyżowcy wznoszą

wielką katedrę, zniszczoną w następnym stuleciu. Franciszkanie, kustosze miejsc świętych, osiedlają się w Nazarecie w XVII wieku i budują tam kościół w XVIII wieku.

Obecna bazylika, dzieło włoskiego architekta Giovanniego Muzia, powstała w latach sześćdziesiątych XX wieku i została konsekrowana w 1969 roku. Obejmuje pozostałości wcześniejszych kościołów, a w jej centrum znajduje się grota.

Co zobaczyć w bazylice?

- **Grotę Zwiastowania** w dolnym kościele, gdzie łaciński napis przypomina: „Verbum caro hic factum est", czyli „Tu Słowo stało się ciałem".
- **Pozostałości bizantyjskie i krzyżowców**, widoczne wokół groty.
- **Górny kościół**, parafię katolickiej wspólnoty Nazaretu, pod wielką kopułą.
- **Przedstawienia Matki Bożej** podarowane przez katolików z całego świata, na dziedzińcu i na ścianach, każde w stylu swojego kraju.

Grota Zwiastowania w dolnym kościele.

Inne miejsca Gabriela w Nazarecie

Tuż obok kościół Świętego Józefa przypomina, według tradycji, warsztat albo dom Świętej Rodziny. Nieco dalej grecki kościół prawosławny Świętego Gabriela wznosi się nad źródłem. Według wschodniej tradycji, inspirowanej opowieścią apokryficzną, anioł miał najpierw pozdrowić Maryję przy tym źródle, gdy przyszła zaczerpnąć wody, a dopiero potem przemówić do Niej w Jej domu.

Porady dla pielgrzymów

Nazaret leży w Galilei, około dwóch godzin jazdy od Jerozolimy. Wstęp do bazyliki jest bezpłatny w godzinach otwarcia, z wyjątkiem czasu nabożeństw; wymagany jest strój zakrywający ramiona i kolana. Można się tu modlić 25

marca, w uroczystość Zwiastowania Pańskiego, albo odmówić Anioł Pański, który codziennie przypomina orędzie Gabriela. Przed wyjazdem warto sprawdzić warunki podróży w tym regionie.

Przed przyjazdem możesz przeczytać życie świętego Gabriela Archanioła i odmówić modlitwę do świętego Gabriela Archanioła.

Modlitwa do świętego Gabriela w innych miejscach

Nie trzeba jechać do Ziemi Świętej, aby modlić się do Archanioła. Każdy kościół może być miejscem tej modlitwy, zwłaszcza przed przedstawieniem Zwiastowania. Każde „Zdrowaś Maryjo" powtarza jego słowa, a 29 września Kościół obchodzi święto Gabriela razem ze świętym Michałem i świętym Rafałem.

Źródła i autorzy ilustracji

Teksty: Saintspedia (saintspedia.com). Źródła podane w każdej części są źródłami odpowiedniej strony serwisu. Dane biograficzne częściowo z Wikidata (CC0). Czcionka: EB Garamond (licencja SIL Open Font).

Ilustracje

- Okładka: Ilustracja Saintspedia
- Zwiastowanie, fresk Fra Angelico w klasztorze San Marco we Florencji (około 1440-1445).: Obraz: Fra Angelico, domena publiczna, via Wikimedia Commons. Źródło · Licencja
- Zwiastowanie Leonarda da Vinci, Galeria Uffizi we Florencji (około 1472-1475).: Obraz: Leonardo da Vinci, CC BY-SA 4.0, via Wikimedia Commons. Źródło · Licencja
- Bazylika Zwiastowania w Nazarecie.: Obraz: Bruno Spyckerelle, CC BY-SA 3.0, via Wikimedia Commons. Źródło · Licencja
- Grota Zwiastowania w dolnym kościele.: Obraz: Dennis G. Jarvis, CC BY-SA 2.0, via Wikimedia Commons. Źródło · Licencja

Więcej darmowych broszur

Żywoty świętych, modlitwy, nowenny i miejsca pielgrzymek: wszystkie broszury do druku znajdziesz na

saintspedia.com